

Handläggare
Pernilla Sundström
Telefon: 08-508 33 113**Till**
Utbildningsnämnden
2014-03-13

Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning i förskolor och skolor

Svar på remiss från Folkhälsomyndigheten, dnr 1.6.1–445/2014.

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till Folkhälsomyndigheten som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Anders Carstorp
UtbildningsdirektörHåkan Edman
Grundskoledirektör

Sammanfattning

Folkhälsomyndigheten tog den 1 januari 2014 över ansvaret från Socialstyrelsen när det gäller tillsynsvägledning om hälsoskydd. I samband med detta reviderar myndigheten de allmänna råden om städning av förskolor och skolor.

Förvaltningen anser att de allmänna råden ger god vägledning för verksamhetsutövare med ansvar för egenkontroll. De allmänna råden ger ett stöd vid utformandet av kravspecifikationer i samband med upphandling.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts inom grundskoleavdelningen i samråd med gymnasieavdelningen och administrativa avdelningen. Rådet för funktionshinderfrågor har beretts möjlighet att lämna synpunkter.

Bakgrund/Ärendet

Remissen från Folkhälsomyndigheten gäller myndighetens revidering av Socialstyrelsens tidigare allmänna råd (1996:33) om städning i skolor, förskolor, fritidshem och fritidsgårdar. Folkhälsomyndigheten tog den 1 januari 2014 över stora delar av ansvaret från Socialstyrelsen när det gäller tillsynsvägledning om hälsoskydd. I samband med detta upphävdes Socialstyrelsens allmänna råd.

De reviderade allmänna råden tar utgångspunkt i Socialstyrelsens rapport "Allergi i skola och förskola" (2013). Av forskningsöversikten i rapporten framgår att mer frekvent städning och lägre förekomst av textilier och annan svårstädd inredning leder till mindre luftvägsbesvär hos elever och personal. De reviderade allmänna råden ska kunna användas som stöd vid den operativa tillsynen vid bedömningen av städning på förskolor och skolor. De allmänna råden ger också rekommendationer för tillämpning av miljöbalken och förordningen om verksamhetsutövarers egenkontroll. Myndigheten kommer att ta fram ytterligare vägledning framöver med mer kunskapsförmedlande texter om städning.

Förändringar och förtydliganden

I Folkhälsomyndighetens reviderade allmänna råd anges att textilier i inredningen bör användas så sparsamt som möjligt, medan Socialstyrelsens tidigare allmänna råd angav att textilier som fast inredningsmaterial bör undvikas. Samtidigt förtydligas att städning av stoppade möbler, lösa mattor samt ytor som man ofta tar i med händerna ska ingå i den dagliga städningen. Folkhälsomyndigheten konstaterar att dessa städmoment kan innebära vissa ökade kostnader för städningen, men att daglig städning av dessa ytor kan bidra till minskad exponering för damm samt minskad smittspridning.

Förvaltningens synpunkter

En ren och välstädd miljö i förskolor och skolor bidrar till såväl elevers upplevelse av trygghet och studiero som en god tillgänglighet till skolans lokaler ur astma- och allergisynpunkt.

Kostnaderna för lokalvård är en stor post hos utbildningsförvaltningen och det är mycket viktigt att städningen utförs med effektiva metoder som både rengör och skonar skolans material och ytor. Folkhälsomyndighetens nya allmänna råd ger skolorna god vägledning när det gäller ansvaret för egenkontroll.

Städhandboken

Idag har skolor tillgång till råd och vägledning från Skolfastigheter i Stockholm AB, SISAB, som har gett ut en städhandbok i enlighet med Socialstyrelsens tidigare allmänna råd.¹ I städhandboken från SISAB rekommenderas bland annat att ytor såsom handtag och strömbrytare ska rengöras 3-5 gånger per vecka och att stoppade möbler bör rengöras minst en gång per år. Enligt Folkhälsomyndighetens allmänna råd bör nu samtliga dessa moment ingå i den dagliga städningen.

Tillgänglighet

Utbildningsförvaltningen konstaterar att god lokalvård också är en fråga om tillgänglighet till skolans lokaler och i förlängningen en fråga om valfrihet för elever med funktionsnedsättning. Skolverket berör tillgänglighet för elever med astma och allergi i rapporten ”Tillgänglighet till skolans lokaler och valfrihet för elever med funktionsnedsättning” (2008).² I studien inventerar Skolverket, vid sidan om exempelvis rullstolstillgänglighet, skolans luftmiljö.

Trygghet och studiero

En välfungerande städning har stor betydelse för elevers upplevelse av trygghet och studiero i skolan. Rena och fräscha miljöer signalerar att skolan är viktig och att elever och skolans personal är betydelsefull.

Upphandling

Folkhälsomyndighetens allmänna råd ger jämte övrig vägledning ett bra stöd i samband med kravställandet i städupphandlingarna för stadens skolor.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på Folkhälsomyndighetens remiss. Beslutet justeras omedelbart.

Bilaga

Remiss angående Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning av förskolor och skolor.

¹ Skolfastigheter i Stockholm AB (2013), ”Städhandboken - lokalvård i våra fastigheter” <http://www.sisab.se/Extranet/Referenser/stadhandboken.pdf>

² Skolverket (2008), ”Tillgänglighet till skolans lokaler och valfrihet för elever med funktionsnedsättning”, http://www.skolverket.se/om-skolverket/visa-enskild-publikation?_xurl=http%3A%2F%2Fwww5.skolverket.se%2Fwtpub%2Fws%2Fskolbok%2Fwtpubext%2Ftrycksak%2FRecord%3Fk%3D2063